

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

15 януари 2010 г.

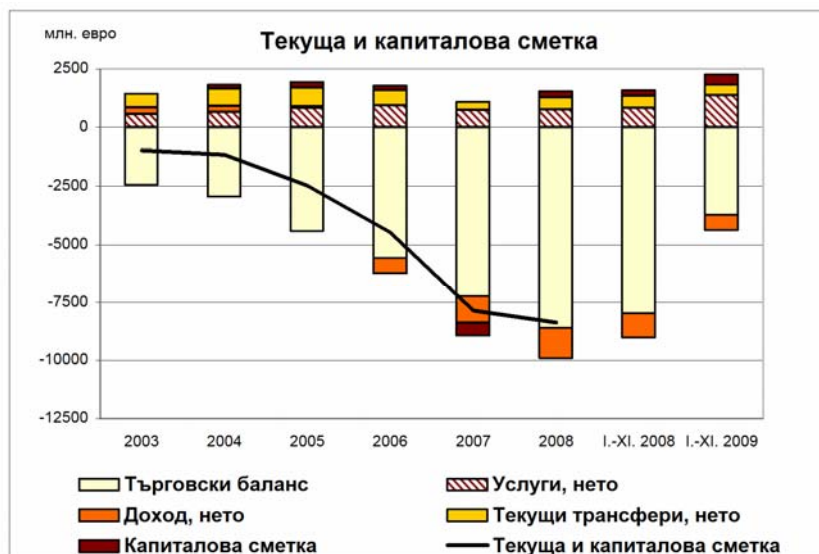
12:00 ч.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

Януари – ноември 2009 г.

За януари – ноември 2009 г. **текущата и капиталовата сметка** има дефицит в размер на 2102.1 млн. евро (6.3% от БВП²), при дефицит от 7433.5 млн. евро (21.8% от БВП) за януари – ноември 2008 г.

За ноември 2009 г. текущата сметка е отрицателна, в размер на 176.8 млн. евро, при отрицателна текуща сметка в размер на 861 млн. евро за ноември 2008 г. Основни фактори за намалението на дефицита по текущата сметка в сравнение с ноември 2008 г. са намалелите дефицити по търговското салдо (с 521 млн. евро) и увеличението на салдото по статия Доход (със 119.6 млн. евро). За януари – ноември 2009 г. текущата сметка има дефицит в размер на 2555.7 млн. евро (7.6% от БВП), при дефицит от 7687.6 млн. евро (22.5% от БВП) за януари – ноември 2008 г. Основни фактори за намалението на дефицита по текущата сметка са по-ниските дефицити по търговското салдо (с 4229.3 млн. евро), по статия Доход (с 414 млн. евро) и увеличението на салдото по статия Услуги (с 529.2 млн. евро).

Търговското салдо за януари – ноември 2009 г. е отрицателно, в размер на 3727 млн. евро (11.1% от БВП), при отрицателно салдо в размер на 7956.2 млн. евро (23.3% от БВП) за януари – ноември 2008 г. За ноември 2009 г. **търговското салдо** е отрицателно, в размер на 226.3 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 747.3 млн. евро за ноември 2008 г.

Износът (FOB) възлиза на 10 803 млн. евро, при 14 268.9 млн. евро за януари – ноември 2008 г., като намалява с 24.3% на годишна база, при ръст на годишна база от 15% за януари – ноември 2008 г. За ноември 2009 г. **износът (FOB)** възлиза на 1112.2 млн. евро, при 1071.9 млн. евро за ноември 2008 г., като нараства с 3.8% на годишна база, при намаление на годишна база от 15.5% за ноември 2008 г. **Вносът (FOB)** е 14 529.9 млн. евро, при 22 225.2 млн. евро за януари – ноември 2008 г., като намалява с 34.6% на годишна база при ръст

¹ Данни от аналитичната таблица на платежния баланс. Предварителни данни за 2008 г. и 2009 г. Данните за октомври 2009 г. са ревизирани. С отчета за декември 2009 г. ще бъдат представени ревизии на данните за ноември 2009 г.

² При брутен вътрешен продукт за 2008 г. (предварителни данни на НСИ), в размер на 34 117.5 млн. евро и оценка на БНБ за 2009 г. – 33 511 млн. евро.

на годишна база от 18% за януари – ноември 2008 г. За ноември 2009 г. *вносът (FOB)* е 1338.5 млн. евро, при 1819.2 млн. евро за ноември 2008 г., като намалява с 26.4% на годишна база при спад на годишна база от 11.8% за ноември 2008 г.

Салдото по *услугите* е положително, в размер на 1367.4 млн. евро (4.1% от БВП), при положително салдо в размер на 838.1 млн. евро (2.5% от БВП) за януари – ноември 2008 г. За ноември 2009 г. салдото по статията е положително, в размер на 5.6 млн. евро при отрицателно в размер на 19 млн. евро за ноември 2008 г.

Салдото по статията *Доход* е отрицателно, в размер на 657.6 млн. евро, при отрицателно салдо в размер на 1071.6 млн. евро за януари – ноември 2008 г. За ноември 2009 г. салдото по статията е положително, в размер на 27.2 млн. евро при отрицателно в размер на 92.4 млн. евро за ноември 2008 г.

Нетните постъпления от *текущи трансфери* възлизат на 461.5 млн. евро (1.4% от БВП) при 502.1 млн. евро (1.5% от БВП) за януари – ноември 2008 г. За ноември 2009 г. статията *Текущи трансфери, нето* е положителна в размер на 16.7 млн. евро при отрицателна в размер на 2.3 млн. евро за ноември 2008 г.

*Капиталовата сметка*³ е положителна, в размер на 453.7 млн. евро, при 254.1 млн. евро за януари – ноември 2008 г.

Финансовата сметка е положителна, в размер на 2245.4 млн. евро, при положителна сметка в размер на 11 732.7 млн. евро за януари – ноември 2008 г.

Преките инвестиции в чужбина са 107.9 млн. евро, при 477.2 млн. евро за януари – ноември 2008 г. *Преките чуждестранни инвестиции в страната*^{4,5} са 2630.3 млн. евро (7.8% от БВП), при 6049.8 млн. евро (17.7% от БВП) за януари – ноември 2008 г. Преките инвестиции покриват 102.9% от дефицита по текущата сметка за отчетния период, при 78.7% за януари – ноември 2008 г.

Портфейлните инвестиции – активи намаляват с 2.5 млн. евро, а за януари – ноември 2008 г. те нарастват със 104.1 млн. евро. *Портфейлните инвестиции – пасиви* намаляват с 9.4 млн. евро. За януари – ноември 2008 г. *портфейлните инвестиции – пасиви* намаляват с 392.4 млн. евро. За ноември 2009 г. *портфейлните инвестиции – пасиви* нарастват с 8.9 млн. евро при намаление от 137.3 млн. евро за същия месец на 2009 г.

Други инвестиции – активи намаляват със 139.9 млн. евро, при намаление в размер на 570.1 млн. евро за януари – ноември 2008 г. За ноември 2009 г. *други инвестиции – активи* намаляват със 126.2 млн. евро, при намаление в размер на 256.1 млн. евро за ноември 2008 г. *Други инвестиции – пасиви* намаляват с 399.5 млн. евро, при увеличение от 6192.3 млн. евро за януари – ноември 2008 г. За ноември 2009 г. *други инвестиции – пасиви* нарастват с 46.5 млн. евро, при увеличение от 432.7 млн. евро за ноември 2008 г.

За отчетния период статията *Грешки и пропуски* има отрицателна стойност, в размер на 798.4 млн. евро. За януари – ноември 2008 г. статията има отрицателна стойност, в размер на 2064.5 млн. евро.

Общият баланс е отрицателен, в размер на 655.1 млн. евро, при положителен общ баланс в размер на 2234.7 млн. евро за януари – ноември 2008 г.

За януари – ноември 2009 г. резервните активи на БНБ⁶ намаляват с 655.1 млн. евро. За ноември 2009 г. резервните активи на БНБ нарастват със 159 млн. евро.

---

³ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/намаление на непроизведени нефинансови активи*.

⁴ Предварителните данни за 2008 г. и 2009 г. ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията с чуждестранно участие, представени пред БНБ и годишните данни на НСИ, а за 2009 г. и с тримесечните данни на НСИ.

⁵ При сравнение на данните следва да се има предвид, че информацията за преките чуждестранни инвестиции за януари – ноември 2008 г., публикувана в прессъобщението на БНБ от 15 януари 2009 г. (www.bnb.bg, секция Прессъобщения/Статистически прессъобщения/Платежен баланс), е ревизирана впоследствие. Първоначалните данни за преките чуждестранни инвестиции за януари – ноември 2008 г. (публикувани на 15 януари 2009 г.) са 5274.6 млн. евро. Покритието на текущата сметка от преките инвестиции за януари – ноември 2008 г. е било 70.7%.

⁶ Без измененията, дължащи се на курсови разлики.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ

АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ* (в милиони евро)	Месечни данни		Акумулирани данни от началото на годината		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца	
	Ноември.08	Ноември.09	към 30.XI.2008	към 30.XI.2009	към 30.XI.2008	към 30.XI.2009
ТЕКУЩА И КАПИТАЛОВА СМЕТКА	-848.4	-114.2	-7433.5	-2102.1	-8441.5	-3044.4
А. Текуща сметка ¹	-861.0	-176.8	-7687.6	-2555.7	-8772.2	-3521.3
Стоки: кредит (f.o.b.)	1071.9	1112.2	14268.9	10803.0	15378.4	11737.9
Стоки: дебит (f.o.b.)	-1819.2	-1338.5	-22225.2	-14529.9	-24141.5	-16105.9
Търговски баланс ²	-747.3	-226.3	-7956.2	-3727.0	-8763.1	-4368.0
Услуги: кредит	297.6	235.3	5075.6	4784.3	5371.0	5077.8
Транспорт ³	91.8	85.1	1478.1	1285.6	1569.1	1369.5
Пътувания ⁴	79.3	76.0	2428.9	2461.7	2541.1	2568.9
Други услуги	126.5	74.2	1168.7	1037.0	1260.8	1139.4
Услуги: дебит	-316.6	-229.7	-4237.5	-3417.0	-4636.0	-3777.3
Транспорт ³	-99.8	-78.1	-1383.6	-966.9	-1491.1	-1052.8
Пътувания ⁴	-113.4	-87.2	-1507.8	-1234.8	-1616.4	-1343.2
Други услуги	-103.4	-64.3	-1346.1	-1215.2	-1528.5	-1381.4
Услуги, нето	-19.0	5.6	838.1	1367.4	735.0	1300.4
Стоки и нефакторни услуги, нето	-766.2	-220.7	-7118.1	-2359.6	-8028.1	-3067.6
Доход: кредит	153.3	106.3	1685.2	1418.2	1819.8	1549.8
Компенсации на наетите ⁵	114.1	80.6	1357.8	1109.5	1466.6	1209.2
Инвестиционен доход	39.2	25.7	327.4	308.7	353.3	340.6
Доход: дебит	-245.7	-79.1	-2756.8	-2075.9	-3103.1	-2465.8
Компенсации на наетите	-2.2	-1.1	-23.4	-14.7	-26.7	-19.2
Инвестиционен доход	-243.4	-78.0	-2733.4	-2061.2	-3076.5	-2446.6
Доход, нето	-92.4	27.2	-1071.6	-657.6	-1283.3	-916.1
Стоки, нефакторни услуги и доход, нето	-858.7	-193.5	-8189.7	-3017.2	-9311.4	-3983.6
Текущи трансфери, нето	-2.3	16.7	502.1	461.5	539.2	462.3
Текущи трансфери, кредит	56.6	69.1	1182.6	1023.1	1271.5	1097.1
Текущи трансфери, дебит	-59.0	-52.4	-680.4	-561.6	-732.3	-634.7
Б. Капиталова сметка ^{1, 6, 7}	12.5	62.5	254.1	453.7	330.7	476.9
Капиталови трансфери, нето	12.5	62.5	254.1	453.7	330.7	476.9
Текуща и капиталова сметка	-848.4	-114.2	-7433.5	-2102.1	-8441.5	-3044.4
В. Финансова сметка ^{1, 7}	696.9	350.5	11732.7	2245.4	12662.9	1891.4
Преки инвестиции, нето, вкл. ⁸	172.0	180.8	5572.6	2522.4	6505.2	3013.6
Преки инвестиции в чужбина	-11.7	-11.7	-477.2	-107.9	-516.9	-116.0
Преки инвестиции в България ⁹	183.7	192.4	6049.8	2630.3	7022.1	3129.5
Сливания и придобивания, нето ⁹	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Портфейлни инвестиции, нето	-161.7	-1.1	-496.5	-6.9	-712.6	-107.0
Портфейлни инвестиции-активи ¹⁰	-24.4	-10.0	-104.1	2.5	-209.5	-70.8
Портфейлни инвестиции-пасиви	-137.3	8.9	-392.4	-9.4	-503.1	-36.3
Финансови деривати, нето	-2.2	-1.9	-105.8	-10.5	-136.2	51.8
Други инвестиции, нето	688.8	172.8	6762.4	-259.6	7006.5	-1066.9
Други инвестиции-активи	256.1	126.2	570.1	139.9	214.6	-283.2
Търговски кредити, нето ¹¹	28.2	0.0	-178.0	27.9	-169.1	55.3
Заеми	21.2	0.6	-213.3	-27.6	-263.7	-47.8
Валута и депозити ¹²	205.9	126.6	736.1	136.5	435.1	-272.4
Други активи	0.8	-0.9	225.3	3.0	212.4	-18.3
Други инвестиции-пасиви	432.7	46.5	6192.3	-399.5	6791.8	-783.7
Търговски кредити, нето ¹³	-38.5	0.0	152.3	-28.3	188.8	-64.8
Заеми ¹⁴	220.1	54.0	3532.9	486.0	3460.5	604.3
Депозити на нерезиденти	227.2	-8.7	2475.4	-833.8	3106.3	-1261.8
Други пасиви	23.9	1.3	31.6	-23.4	36.1	-61.4
Общо за групи А, Б и В	-151.5	236.3	4299.2	143.3	4221.4	-1152.9
Г. Грешки и пропуски	200.6	-77.3	-2064.5	-798.4	-2115.9	-1062.7
ОБЩ БАЛАНС (Общо за групи А, Б, В и Г)	49.1	159.0	2234.7	-655.1	2105.5	-2215.6
Д. Резерви и друго финансиране	-49.1	-159.0	-2234.7	655.1	-2105.5	2215.6
Резервни активи на БНБ ¹⁵	-49.1	-159.0	-2234.7	655.1	-2105.5	2215.6
Ползвани кредити от МВФ, нето	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Извънредно финансиране	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

* Аналитично представяне на платежния баланс в съответствие с 5-тото издание на "Ръководството по платежен баланс" на МВФ.

1/ Предварителни данни. Данните за октомври 2009 г. са ревизирани.

С отчета за декември 2009 г. предстои ревизия на данните за платежния баланс за ноември 2009 г.

2/ Данни от митническите декларации, допълнени с данни от НСИ и обработени от БНБ по дата на митническата декларация.

За 2009 г. предварителни данни на НСИ към 6 януари 2009 г., които включват данни от системата Интрастат за страните от ЕС и данни от митническите декларации за страните извън ЕС. Оценката на вноса по цени FOB е на база на методологията на БНБ и НСИ.

3/ Включва оценки за товарен транспорт, извършени по методологията на БНБ и НСИ.

4/ Оценки по методологията на БНБ и на Министерството на икономиката. Данните за 2007 - 2009 г. се базират на предварителна информация от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина.

5/ Оценки по методологията на БНБ.

6/ Капиталовата сметка включва статиите *Капиталови трансфери* и *Придобиване/намяне на произведени нефинансови активи*.

7/ Отрицателният знак (-) показва изтичане на капитал (нарастване на активи или намаление на пасиви).

8/ Предварителни данни. Данни от фирми с чуждестранно участие, Агенцията за приватизация, НСИ, Централния депозитар, банките и др. Данните за 2008 г. и 2009 г. включват само реинвестираната печалба на банките.

9/ В статията се отразяват и всички сделки, които представляват придобивания или сливания.

10/ На база на данни от банките.

11/ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

12/ За *Други сектори* данни на Банката за международни разплащания (BIS) за 2008 г. Данните за 2009 г. подлежат на ревизия.

13/ Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

14/ На базата на получените в БНБ отчети за задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

15/ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СТП) и рекласификации. Отрицателният знак (-) показва увеличение на резервните активи, а положителният (+) - намаление.